

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit pectorale dominice passionis siue diuini amoris.
Quia salus vita [et] rede[m]ptio generis humani i[n]
passione d[omi]ni co[n]sistit ...**

[Aalst oder Antwerpen], 1486

Quarto o anima mea fidelis [et] dil[e]c[t]a vide filij dei egressu[m]
q[ua]rtu[m] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30803

in bonū cōmutare. Ego vero penitudine peccatorū meorū des-
tero mihi sua verba pregnantia pro fulcimēto salutis adapta-
re. Anhele quoq; spiritu deuotionis quo potero ad alium filij
dei exitum enodandum properare.

Quarto o anima mea fidelis

et dilectā vide filij dei egressū q̄rtū q̄ ē a caypha ad pylatū
ad quē spectabat iudiciū sanguis. Ipsi videlicet iudei ie-
suz p̄ntauerūt q̄tenus imunes a scelere reputarēt. et ipsi pylato
totum pondus imponderetur. In ipsa presentatione vere pena
li quatuor possumus p̄p̄dere q̄ p̄odus acerbi doloris videntur ag-
grauare in hoc q̄ dicitur. Adduxerunt eum vinctus a caypha
in pretorium. vtiq; pylati. quod quidem pretorium: ipsi non in-
troierunt ne contaminarentur: sed manducarent pascha: idest
azimos panes secundum cōmunem expositionem catholicorū
licet aliter secundum aliquorum iudaizantiū opinionem seu ēt
affirmationem. **O** vere simulata sanctitas iudeorū ex ingressu
domus gentilis inquinari timentū. sed procurationez mortis
innocentis iesu minime formidantium. Vere istis simulantur
qui de minimis magnam quodāmodo habent conscientiam:
sed de grauioribus quasi vim nullam faciunt: siue minimam.
O tu cristiane iuuenis et inuerecunde quis iudeorum vesaniā
non debeas imitari t̄n̄ corum in h̄ quodāmodo mysticam infor-
mationem non imerito debes venerari. Si nempe ipsi domuz
gentilis ingressuri et azimos panes sumpturi formidabant con-
taminari. cur tu non abhorres ad altare domini accessurus: et
panem de celo viuum et verum comesturus. per ingressum lu-
panaris et prostibuli vel alterius fedi et superstitiosi habitaculi
seu etiam iniqui consortij inquinari? Utinam christiani sic ab-
horrent prauorum consortium in bonum sicut iudei abhomi-
na ti sunt domuz gentilis p̄sidis ad iustitiam carnis et ad oculuz
Igitur textum sacre euangelice lectionis continuaturi. habe-
mus hic quatuor aggrauantia christi passionem. Primo dam-
nabilem iude desperationem. Secundo virginis et eam comi-
tantium merorem. Tertio iniquam innocentis proclamatio-
nem. Quarto diram proclamati examinationem. **U**ide o
anima quomodo primo: beatus Matheus interferit hoc in lo-
co iude damnabilem desperationem. **R**it enim. Tunc videns
iudas. idest habita experimentalis cognitione de domini iesu
confusibili et atroci presentatione ex qua scilicet damnat⁹ esset

quo ad consilium sacerdotū et seniorū: quia secundus confectus
cane iudeoz: que pates vinctum recepit: morti adiudicatus in
tellexit Penitentia ductus: licet infructuosa Retulit triginta
argenteos principibus sacerdotū et senioribus populi: a quibus
male acceperat dicens Peccaui tradens sanguinem iustū. Nō
valuit ista confessio secundum nicolaū de gorra sup matheū
propter tria. ¶ Primo ex parte illius cui fiebat quia non pprio
sacerdoti et fidei. Jam enī quodāmodo amiserat officium sacer
dotale: verū sacerdotē et summū pontificē opprimendo et iuste
condemnando: vnde nec erant de ecclesia merito vel numero.
¶ Secūdo ex pte illi⁹ a quo fiebat: qz desperatus erat Unde rñ
aderat dolor cordis: confessio onis: restitutio operis: tñ deerat
spes salutis. Unde bernardus. Judas penitentia ductus pōde
rauit peccatū suū pondere publico De q̄ genesis .4.º Maior est
iniquitas mea q̄ vt veniam merear Sed nō pōderauit pōdere
sanctuary. De quo psalmo. 31. Dixi cōfitebor aduersū me iniusti
tiā meā dño: et tu remisisti impietate peccati mei. ¶ Tertio ex
pte confessionis: qz diminuta et insufficiens. Confitef enī tātū
tria. s. Dolū: ibi Tradens. Domicidiū: ibi Sanguinē. Opus ini
quū: ibi Iustum Quasi diceret nō ppter illius culpam: qz iustū:
sed ppter iniquitate meam tradidi illū. Si vere cōfessus fuisset
dixit Ego discipulus ymmo diuina grā apostolus dñi mei ihe
su xpi: que petrus cōfessus ē in psona oīuz apostolorū filium dei
viri q̄ et me dispēsatōrē sup familiā suā cōstituit: ego hys oīb⁹
et pluribus alijs igrat⁹ bñficijs: cupiditate et auaritia duct⁹: tra
didi i mortē talē et tñ dñm meū: magistrū meū: deū meū: amī
cū meū: plus victus cupiditate auaritie ad facinus tā horredū:
qm amore beniuolētie et bñficiētie ipius: ad eius gratiosum et
familiare cōtuberniū tenendū. Crisostom⁹ quoq; hic ait. Uide
veritate vndiq; fulgētē. Proditor de seipso dat testimoniū: et
eorū q̄ dñm cōdēpnauerūt opilat ora Ille iustū noiat: illi tanq̄
blasphemū condēpnāt. Iustus ex noie: iustus ex ope: iust⁹ ex
scripture attestatiōe Sz qd: An nō iust⁹ iudas iustitiā videbit
in iudeis: Testimoniū dat veritati: et illi eius testimoniū dissi
mulātes: et peccatū i vēditōrē refūdētes inqunt. Quid ad nos:
Quasi dicerēt Factū tuū tibi iputabit nobis vō minime: qz tu
nobis sermonē in fausto ore tuo de ipsius venditiōe inculcasti
ymmo qz nos ausi nō fuimus pponere: tu infruita rabie non
crubuisti ad cōsiliū nō vocat⁹ int nos disseminare Tu videris id
est ad te p̄tinet videre qd egisti: te pōdere qd fecisti: te reuol

uere quē nobis ⁊ cur ⁊ quāto vendidisti. **S**z hic queri pōt quis plus peccauerit an iudas vel iudei. **R**fidet nycolaus de gora sup matheū q iudas ⁊ iudei hnt se in peccato sicut excedentia ⁊ excessa. **N**az peccato ingritudinis plus peccauit iudas: qz de pluribus bnificijs ingtus fuit. **S**z iudei plus affectu malignitatis: qz ex maiori libidine ⁊ pueritate ody ⁊ liuoris cū infecerūt. **S**equit̄ **E**t pietis argēteis in tēplo derisus quodāmodo a iudeis. **A**biens p desperationē Laqueo se suspēdit. **I**n hoc inquit beatus **I**heronim' q plus peccauit: qm in tradēdo xpm. **Q**uia in traditiōe xpi peccauit directe d̄ ipius hūanitatez: sz in desperationē directe d̄ eius diuinitatē: qz d̄ diuine misericordie infinitatē. **E**cce iam dei iustitiā singula libzātē. **A** xpo iudas abierat: ⁊ prius auaritie laqueo se suspēderat: modo quod fecit ī occulto omnibus inotuit in publico: ⁊ exterior supplitij qualitas idicat quāta sit eius iniquitas. **E**t suspēsus: sic a seipso. **A**repuit medius: ⁊ effusa sunt oīa viscera eius. **E**t sunt ad hoc tres ratiōes assignāde: qre tali morte pditorē decuit interire. **P**rima ē vt eleuatus in aere sotijū se demonū ostenderet in hoc aere caliginoso detrusoz: pro vt equitas iusticie dñi id disposuit ad exercitiū bonoz. **U**n̄ dicit sanctus bonauētura doctor seraphicus in secūdo suo scripto distinctiōe sexta quibusdam fore reuelatū: qz velut musce volitant circa nos demones in aere. **S**ecūda rō ē qz paciscēdo locutus fuerat: ⁊ melliflui oris dñi contactum ī osculo habuerat: dignū fuit vt ⁊ arterie que vocem pditionis emisserant punirent. **A**iaqz ipius spurcissima digna nō fuit per os ipius habere egressuz: que tantū sceleris nō abhominabaf horrendū flagitiū. **Q**uiescere nempe nō valuit donec quā cōceperat peperisset iniquitatē: accipiens talē pditionis iustaz mercedē. **T**ertia rō est vt malignus iste pditor celo ⁊ terre in taz diro suspēdio exosus ostenderetur: qz d̄ dñm celi ⁊ terre ceruicē erexit: tam horribili morte dāpnationē suscepit. **S**ed vtrum ipsa die crucifixionis dñi statim scilicet cū a principibus sacerdotū recessisset: vel in crastinū: nō ē expressum: sed qz āte resurrectionē domini sibi impius impie manū iniecerit ⁊ sese suspēdio crudeli necauerit planū est vt beatus dicit ieronimus. **N**ihilominus videtur ex dictis sancti leonis pape qz ante mortē domini se suspēdit cibus ignis eterni ⁊ stipula maledicta inferni. **O** vtinam omnes auari: cupidi: ⁊ iniusti: proditores: vsurary: raptozes: ⁊ homicide hoc specularentur iudicium: qz turpi confusibili ⁊ dampnabili morte diem claudūt extremū:

qui pecuniam ⁊ nummū plus amare nō verentur q̄ deū. **E**cce anima mea quid lucri portauit qui desperatus abyit **V**ideant q̄ aliena non restituant qui contritionem de peccatis onipotentī deo non ostendunt qui confessionez differunt: ⁊ de die in diem peccare non desinunt. videant quid reportabunt **A**tendant q̄so plebs cristiana mente deuota. q̄ta sit iudaice gentis perfidia. q̄ta duritia. quos nec confessio peccati: nec restitutio pretij nec operatio proprij suspendij emolliuit que nec penitēti: nec restitueti: nec suspendenti credere voluit. **V**ere multi sunt his temporibus qui more iudeorū indurauerūt facies suas supra petrā nolentes reuerti qui ⁊ si hic morte non pugnantur tam vlticiz in posterū tamen nō correcti: patibulis inferni sunt suspendendi. **S**equitur. **P**rincipes autē sacerdotum acceptis argenteis. simulantes quodāmodo reuerentiam diuini honoris. **D**ixerūt **N**on licet eos mittere in carbonam. idest ī loco ī q̄ ponebātur oblationes facte in templo pro ipsius reparatione et aliis ibidē necessarijs. **Q**uia pretiū sanguinis est. idest precij datuz de sanguine effundendo. **O** vesania **O** insipientia. **O** execratio cordis humani ⁊ potissime sacerdotum **M**aledicta turba hec sacerdotum. **E**cce ones occisionem cristi tanq̄ licitā habent ymmo q̄si sacrificium deo ab ipsis factum reputant: ⁊ precij venditionis ipsius tanq̄ nephariū ⁊ indignum ad vsus templi iudicant **C**ō filio autem inito emerunt ex eo scilicet precio **A**gruz figuli **T**ū quia vel ille ager erat hominis figuli. **T**ū quia vel terra illius erat apta ad faciendum vasa fictilia: in sepulturā peregrinorū. scilicet qui non habebant propriū sepulture locuz. **P**ropter qd̄ vocatus est ager ille Acheldemach: hoc ē ager sanguinis vsq̄ in hodiernum diem. **S**imulant misericordiam ⁊ pietatem: sed intendunt christi infamiam p̄ iniquitatem. **E**t quidem o aīa mea dilecta hoc singulari cōmertio redempta: pp̄ede hic magnum ⁊ latens sacramentū in facto iniquoz **N**ā figulus ē deus in cuius manu est ex eodem luto facere aliud vas ī honorem: aliud in cōtumeliā. **A**ger designat seculum qd̄ emit precio sanguinis sui. vt cōmortui ei sepeliantur veri peregrini quodāmodo a tra sua. **E**mit nempe nobis peregrinis eternā quietē: p̄ sui sanguis effusionem **T**unc adimpletū est quod dictū ē p̄ pphetam dicentem **A**ppenderūt mercedem meā triginta argenteis q̄bus app̄ciatus sum ab eis: ⁊ dederūt eos in agrū figuli: sicut constituit mihi dominus. **I**stud ē ptim sumptū ex iheremia: licet textus noster nō habeat ptim ex zacharia ca. xi. **Q**uo ad secundum

vide o fidelis et deuota anima virginis gloriose et eam comitatum merorem. Nam cum per omnes plateas hierusalē dicerent iesus esse captum et a principibus morti adiudicatum: precipiens hos rumores dolorosa et pia mater eius: quae tamen in spiritu hoc nouerat prius quod iam experimento probare poterat. ducta est meroribus fatigata et doloribus pena cum suis sororibus et aliis mulieribus quasi mortua. **Que** unicum filium suum pro omnibus dilectum videre affectans spiritu et mente huiusmodi verba voluebat in virgineo pectore. **Den** me merore plenam: ubi nunc est dilectus meus: unigenitus meus et deus deus meus. **Ubi** inquit te dulcissime inueniam: **Quare** te mihi desolate abstulerunt benignissime: **Quis** eam sine magno cordis dolore poterat respicere. **An** putas quia eius dilecte sorores uehementi dolore non sunt sauciatae: **An** magdalena illa deuotissima lachrimas potuit continere. **Et** ego toto cordis voto appropinquando faciem anime lauo pro lachrimarum ymbre dicens **Domina** mea et mater domini mei desine flere: quia filius tuus pro amore nequit quiescere: quousque opus nostre salutis inchoatum ad finem perducatur optatum: quia quis sit tibi pia mater valde dolorosum: tamen patri suo eterno se offert in sacrificium amorosum: licet carni et sanguini penalissimum et obprobriosum. **Quo** ad tertium perpendat deuota et fidelis anima: quia stans innocens iesus ante presidem pylatum iudeorum obseruantis deferens exiit ad eos foras. id est extra pretorium ut quasi medius inter iesum et populum iudaeum discurrendo partibus: ab hinc et inde satisfaceret: dicens ad populum **Quam** accusationem affertis aduersus hominem hunc: **Uidebat** enim eum in signum damnationis ligatum et a tot et tantis ductum quasi morte mulctandum. ideo seruando ritum et mores romanorum neminem damnantium nisi prius auditum et per sententiam conuictum si defensionis non inueniret locum. **Que** modum veri iusticiarii a iudice gentili edocti discant apprehendere et imitari. iuxta illud multum vulgare puerbium. **Audi** alteram partem. **Ubi** 4. q. 3. dicitur in causa. **Testes.** Testium fides diligenter examinanda est. **Et** in 5. **Si** testes. dicitur. **Non** ad multitudinem respici oportet: sed ad sinceram testimoniorum fidem. et testimonia quibus potius lux veritatis assistit. **Ubi** secundum iura. **Falsum** dans de alio testimonium: si in accusatione deficiat ad penas talionis obligatur. **Et** ideo habet 2. q. vltima in capitulo **Quisquis** **Et** ca. **Qui** crimen **Qui** crimen obicit scribat se probaturum: et qui non probauerit. penam quam intulerit ipse patiat. **Hec** **Sixtus** papa. **Dixerunt** igitur iudei quasi se iustificare volentes. **Si** non esset hic malefactor

Supple quē deus pcepit morte mulctari **N**ō tibi tradidissē
eū **N**os. s. qui sumus tāte religionis ⁊ auctoritatis **V**olebāt. n.
eū absq; questione vltiori sine mora ad mortē cōdempnari:
quasi dicerent. **N**os qui viri sumus iusticie: ⁊ zelatores verita
tis eū p̄sentamus morte dignū plecti: simplici igif v̄bo p̄sonali
nostra exhibitione fides nobis merito adhibenda ē: sine inq̄si
tione vltiori **V**idete dilectissimi q̄ p̄sumptuose loquunt̄ ho
mines isti pessimi **N**ominant dñm ihesū malefactorē dicen
tes totū cetū: iusticie zelatorē: cū luce clarius constet fidelium
cordibus oppositū: videlicet dñm ihesū benefactorem. **N**onne
bonum opus fecit eū gens hec maledicta nō solū hoc nō nega
re: sed testimoniū p̄hibere nō erubuit dicens **D**e bono opere n̄
lapidamus te **I**teq; **B**ene oīa fecit: ⁊ surdos fecit audire ⁊ mu
tos loqui. **A**dde ⁊ tu o fidelis aīa **D**emonia eiecit **L**ecos illuīa
uit. **L**eprosos mundauit **D**ebiles confortauit **C**laudos sanauit
Mortuos suscitauit. **E**t vt breui verbo plura includantur: v̄bū
sancti **L**uce p̄ponat̄. s. **Q**ui p̄transiuit benefaciendo ⁊ sanando
oēs oppressos a dyabolo **O** miseri ⁊ excecati iudei q̄m mala s̄
huiuscemodi opa oīs mūdi testes machina: qz corda v̄ra tante
amaritudinis felle sūt repleta q̄ lucē tenebras: bonū malū: dul
ce amarū iudicat: vt dei filiū in mortis dāpnationez stringant.
Sz pylat⁹ ex eoz q̄m responsione indignatus: qz nō poterāt ac
cusationem determinatā obicere: ideo in ventū conabant̄ v̄ba
p̄ferre: qz sciebat eos euāgelista teste p̄ iuidiā illū tradidisse ait
Accipite eū vos: ⁊ secūdu legē v̄ram iudicate eū **Q**uasi diceret
Si v̄ra sufficit examinatio: sufficiat etiam vestra sententiatio.
Ego nequaq; talis iudex effitiar: vt v̄ro clamore hunc vel quē
piā non conuictum velim in mortem sententiar. **P**er hanc re
sponsionem x̄po inhibuit mortem inferre: quia romani aliqua
minora iudicanda indeis dimiserant: sed causam sanguinis: ⁊
aliam iustitiam sibi retinuerant: quod tacite ⁊ confusibiliter p̄
fitentur dicentes **N**obis non licet interficere quemq;: scilicet
propter potestatem ad alios translatam. **N**ihilominus contra
scip̄sos dicebant: quia interficiebant quem iniuste interficien
dum offerebant: ⁊ ipsi innocentis sanguinem nocenter funde
bant: quem fundendum alteri malitiose tradebant. **U**t sermo
ihesu impleretur significans qua morte esset moriturus: vt sci
licet traderetur gentibus ad illudendū. **A**d flagellandum: ad
crucifigēdum: que tria a gentibus passus est dñs. **S**ed iuidi ius
dei a tanto scelere non alieni in multis eum accusare ceperunt

Ideo pro quarto membro videamus dirā innocentis ihesu accu-
sati examinationē. Unde luce. 22. dicitur **U**nuc iuenimus subuertē-
tem gentes nostras. s. iudaycam: et prohibentem tributa dari ce-
sari: et dicentē se xpm regem eē: quasi volens sibi regnū iudeoz
vsurpare. **N**ā noīe xpi reges iudeoz appellabant. Unde secūdi
regū prio iquit dauid ad illū qui pspera voluit nūciare. **Q**uare
nō timuisti mittere manū in xpm deū: xpi. s. ppter vnctionem
Sed addebant hic **R**egē: dicēdo **X**pm regē: quia alias pylat⁹
nō intellexisset: quia gentiles reges suos nō vngebant. **V**oz
primū false iponebāt: qz nō subuertit gētē a lege: s; adimpleuit le-
gē **M**athei. 5. **U**n quos in veritate docuit cōuertit: sed non sub-
uertit **I**nsup scdm falsum fuit vt pz euidēt **M**athei. 22. **R**ed-
dite que sūt cesaris cesari etc. **T**ertiu quo locū habuit iohānes
. 6. **L**uculenter nobis innotuit: vbi quentus in regē fugit non ap-
petit. **S**z pylatus primū tanq; frivolu quid respuit: et sic de illo
nō curauit. s. de secta iudayca **S**ecundū vero tanq; falsum pui-
pendit: quia forte ex relatione alioz oppositū intellexit. **S**z ter-
tio adhent: cū hoc directe imperatori cuius officialis erat **D**riū
fuit **U**nde regiū nomen romani iudeis abstulerant: quatenus
eorum superbiam frangerent: et rebellandi occasionem remo-
uerent. **D**anima deuota audi falsa contra dominum ihesum
testimonia: et tamen tacentem patienter ad omnia. **U**n pylat⁹
intrās pretorium vt xpm examinaret secretius extra tumultū
iudeoz: formā dedit iudicibus tporū modernoz. **Q**uia vt dici-
tur. 3. q. 4. c. **N**ecessē. **J**udex nō debet sic vnā partē audire vt al-
teri faciat p̄iudiciū. **I**nterrogabat ḡ eum dicēs. **T**u es rex iu-
deorum: **Q**uasi diceret. **E**st hoc verum quod tibi iponitur. s. qz
velis tibi vsurpare regnū: **Q**uerebat vtruz. s. eēt rex de iure: qz
de facto constabat eum regem non eē. **P**retrea secundū theo-
philum interrogauit in contemptum obiecti criminis: substan-
nando accus. tionē iudaice plebis: quasi dicere vellet secundū
eundē. **T**u pauper humilis et nudus cui adiutor nullus de reg-
ni ambitione accusaris: ad quod multorum sumptū ac diuer-
sarum expensarū est opus: **E**t respondens ihesus ayt. **A** temet
ipso hoc dicis: an alij tibi dixerunt de me: **Q**uasi diceret. **Q**uia
nunq; vidisti me talibus intendere: sed habes ab alijs: scire
radicem dicti poteris ex quo i me nullū accusationis inuenisti
huiusmodi signum. **R**espondit pylatus. **N**unquid ego iudeus
sum: **Q**uasi diceret. **N**on sum iudeus: et ideo a me ipso non lo-
quor de huiusmodi tibi. **S**ed gens tua et pontifices tra. diderūt

te mihi supple cum te deberent defendere. **Tu** g̃ dic qđ fecisti?
O bone ihesu iterrgatus d̃ regno respōde pylato cū eruditiōe:
z ad altiora cum sustolle tua salutarī responsiōe. **Ait** Regnuz
meū nō ē de hoc mūdo. **Quasi** diceret **Et** si rex ego sim: non tñ
talis qualē me suspicaris. **Licet** enī secundū diuinitatē oīa sint
xpo subiecta: tñ quātū ad hūanitatē in p̃rio suo aduentu nō ve
nit ad dominādū t̃paliter: sed magis ad seruiendū z paciendū
humiliter. **Uñ** crisostomus. **Neq;** enī milites: neq; principes:
neq; opes: neq; muloz iugū: neq; aliud quid tēporale habebat
circa semetipm: sed humilē z inopē hanc vitā pertrāsiat: duo
decim viles homines secū circūferens. **Secūm** veritatē igit rex
z rex regū erat: tñ ad tollendā occasionē: suam tēperat respōsiō
nē dicens: regnū suū nō esse de hoc mūdo: quantū ad ista tēpo
ralia querenda z habēda: quare neq; iudeis: neq; romanis ad
uersum erat: nec eozum dominationē ip̃edicbat: quia ipsi tātūz
de regno terreno curabant. **Si** de hoc mūdo cēt regnū meum:
ministri mei vtiq; decertarent vt nō traderer iudeis. **Nūc** aut
supple patet: quia regnū meum non est hinc **I**dest de hoc mun
do: ē tamen hic: quia vbiq;. **Attingens** a fine vsq; ad finē forti
ter: z disponens omnia suauiter. **Qua** responsiōe audita dicit
ei pylatus. **Ergo** rex es tu **Quasi** diceret **Sit** vbi sit: ē tñ alicubi
regnū tuum: qz hoc sonat verbū tuuz. **Respondit** ihesus. **Tu** di
cis qz rex sum ego **I**dest ego nec nego nec affirmo: sed tu dicis
qz rex sum ego. **Et** sequit̃ conditio. **Ego** in hoc natus sum: scilicet
tēporaliter **Et** ad hoc veni in munduz: scilicet per carnis as
sumptionē **Ut** testimoniū phibeam veritati: scilicet docendo z
radicando veritatē de diuinis in cordibus fidelium **Et** omnis
qui ē ex veritate. s. prima que deus est **Audit** verba mea: scilicet
corde credēdo z opere iplendo: z per cōsequens in talibus spiri
tualiter regno. **Dicit** ei pylatus. **Quid** ē veritas? **Et** cū hoc dix
isset exiuit ad iudeos non expectans responsuz: forte propter tri
plex motiuum. **¶** **N**am primo iudeozum malitiā z xpi inocen
tiā percipiens ad eius liberationē festinauit: z sic de responso n̄
curauit. **¶** **Q**uia pluribus intentus minor est ad singula sensus.
¶ **S**ecundo qz questionē de veritate facere potuit: s; responsū
finale audire nō meruit: qz iuditiū suū a veritate: sed non i ve
ritate inchoauit: quare ēt in peueritate finiuit: sicut rei exitus
declarabit **¶** **T**ertio qz xps de regno spirituāli disseruit de quo
regno pylatus se itromittere n̄ habuit: ideo questionis solutio
nē nō accepit: quia terrena plus q̄ celestia amauit. **Q̄m** mul

Et sunt christiani qui plus de temporalibus quam spiritualibus curant.
Et si aliquatulum curant: sicut aqua benedicta sic accipere veritatem festinant. Omnes nempe ad aqua benedicta currunt: sed manus ante faciem quasi pro defensione ponunt: ne aqua nimium eos humectare queat. Sic multi querunt de veritate: tamen horret quod eis veritas explicet perfecte. Etiam pro eorum salute: more pylati veritati non insistentes: sed a veritate auditum auertentes.
Utinam omnes veritatem diligerent. Utinam eam usque ad sanguinem prelati et iudices defensarent. Nam ut dicitur. 3. questione vltima iudicantem. Veritas in omni re inquirenda est maxime in iudicijs. Et quia foris pro domini liberatione cucurrit: audi o aia que le testimonium etiam iudex impius dedit. Ego inquit nullam inuenio in eo causam. Nullam inquam morte scilicet vel afflictione quacunque digna. Mira res. Videant recogitent et attendant pariter omnes quo differunt inter se spirituale iudicium et temporale. In curia seu consistorio laycali ecce iustius agit quam clericali. Nam pontifices iudicant ihesum morte plectendum. homo vero gentilis et temporalis dicit se nullam inuenire causam ob quam ferre debeat mortis sententiam. Unde tibi hoc o alienigena ut tuum iudicium prepolleat et plus habeat equitatis quam dignitas etiam pontificalis: et scientia scribarum magistralis et sanctitas sacerdotalis. **P**ylate verbum bonum protulisti: quia veritati testimonium verax perhibuisti. Sed scito quod remedia non profunt nisi immoerentur: sic coronam merentur non qui ceperint: sed qui perseuerare conentur. Responderunt igitur ei iudei non sermonibus rationalibus: sed clamoribus impetuntis: vnde inualecebant vocibus suis dicentes. **C**ommouit populum docens per vniuersam iudeam: incipiens a galilea usque huc. Quasi dicerent. Peruertit populum: turbauit communes precem hominum non in vna parte tantum: sed a glilea incipit et usque huc peruenit. Vere secundum bedam hic accusantium sermo magis eum qui accusatur docet innocium: et eos qui accusant docet esse peruersos. Nam docuisse populum non criminis sed virtutis constat esse inditium. **D**octorem egregium super omnes semper in omnibus et ab omnibus commendandum: qui docuit vtiliter: quia commouit: vtiq; salutari commotione: de qua in psalmo. **C**ommouisti domine terram et conturbasti eam: sana controtiones eius quia commota est: vtiq; vtiliter ad salutarem contritionem. **D**ocuit generaliter: quia per vniuersam iudeam.

Quo deriuatae sunt aquae salutis: per altitudines montium: per
concaua vallium. Docuit etiam regulariter: quia incipiens a ga
lilea Docuit et perseveranter: quia usque huc: Accipiat ex his quatuor
omnis predicator documentum ut fructum querat sermonum.
populi. scilicet conuersionem: sine personarum acceptione: bono mo
deramine regularis discipline et perseveranti adhesionem: non de
clinans neque ad dexteram neque ad sinistram: sed incedendo non solum
per viam mandatorum: sed amplectens feruenter semitam sacrorum
consiliorum: quia sic perueniet ad salutis portum: et patefaciet alijs
regni dei introitum. Et hec de quarto egressu sufficiant.

Quinto o aia fidelis et deuo

ta vide filij dei egressum quintum: qui est a pylato
ad herodis domum In quo egressu habemus quatuor
ipsius benedicti ihesu passionem augmentantia: videlicet. Ipsi
penalem educationem. Educti multiplicem examinationem. In
portunam accusantium obiectionem. Atrocem accusati confusionem
Utinam pateant viscera misericordie domini in me ut queam
ruminare: et ruminata deuoto corde: euidenti scilo explanare:
que dominus ihesus hac vice pacienter sustinuit pro me Vere pute
altus est neque in quo hauriam habeo: tamen prope est miseratione
domini: et vult aliquantulum hominibus suam caritatem per
multiplicem passionem enodari Nam sic dicit quo ad primum textum
euangelicus Pylatus audiens galileam interrogauit si homo
galileus esset Cognoscens igitur quia de herodis potestate esset
misit eum ad herodem: qui tunc iherosolimis erat in illis die
bus Dabit enim tunc quodammodo occasionem dimittendi
eum. Tum quia nouit eum innocentem et per inuidiam traditum.
Tum quia perceperit eum esse ditionis herodis: et illius potes
tati subditum. Tum quia putauit alteri inponere iugum et se ab
onere sententiam excutere et manus suas innoxias seruare. Tum
quod voluit per hoc herodi qui erat prepositus galilee deferre: et
sic ab eo discordiam iterum placare: ut ipse dominus galilee ga
lileum hominem vel absolueret vel dampnaret: nolens falces
sua in messem alterius mittere. Tutius igitur melius sibi sibi fe
cisset: si quem nouit insontem ipsemet absoluisset: nec eum
iniquo tyranno tradidisset Erat iste herodes tetrarcha galilee
ut patet luce. 3. et iudeus ex parte matris secundum iosephum. filius
herodis ascalonite Quis excogitabit quomodo penaliter sit eductus:
et ab illo iniquo cetero vulpi illi ad deuorandum presentatus: